

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МЕЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

С.В. Поздняков, О.В. Кузьмін,
В.В. Кійко, Л.М. Акімова

ІНЖИНІРИНГ СИСТЕМ
ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ
ПІДПРИЄМСТВ ТА ОБ'ЄДНАНЬ

Монографія

Херсон
ОЛДІ-ПЛЮС
2018

УДК 65.012.4
І-92

Рекомендовано до друку Вченою радою ПрАТ «ВНЗ «МАУП»,
(протокол № 5 від 30.05.2018 р.)

Рецензенти:

- Романенко Є.О.** – д-р наук з держ. упр., професор, Заслужений юрист України (Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Межрегіональна академія управління персоналом», м. Київ)
- Левицька С.О.** – д-р екон. наук, професор (Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне)
- Осадча О.О.** – д-р екон. наук, доцент (Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне)

Поздняков С.В., Кузьмін О.В., Кійко В.В., Акімова Л.М.

Інжиніринг систем внутрішньоуправлінської інформації підприємств та об'єднань : монографія / С.В. Поздняков, О.В. Кузьмін, В.В. Кійко, Л.М. Акімова. – Херсон : Олді-плюс, 2018. – 348 с.

ISBN 978-966-289-183-6

У монографії розглянуто теоретичні положення, методичні та практичні рекомендації щодо інжинірингу систем внутрішньоуправлінської інформації на вітчизняних підприємствах та їх об'єднаннях. В роботі розроблено та рекомендовано до впровадження концепцію інжинірингу (формування) системи внутрішньоуправлінської інформації підприємств та об'єднань у ринкових умовах, яку можуть використовувати фахівці підприємств для вироблення власної оптимальної моделі системи з метою забезпечення управлінських потреб. Обґрунтовано комплексний метод технології впровадження системи внутрішньоуправлінської інформації підприємства. Для вирішення завдання відбору програмного продукту у процесі автоматизації систем внутрішньоуправлінської інформації запропоновано використовувати розроблений критерій оцінки рівня якості. Розроблено модель системи внутрішньоуправлінської інформації з урахуванням специфіки діяльності виробничої корпорації харчової галузі.

УДК 65.012.4

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ІНЖИНІРИНГУ СИСТЕМ ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	7
1.1 Інжиніринг систем внутрішньоуправлінської інформації у ринкових умовах.....	7
1.2 Основні проблеми створення та впровадження управлінських інформаційних систем на підприємствах та об'єднаннях.....	37
1.3 Інформаційні технології фінансово-економічного управління.....	46
Розділ 2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	62
2.1 Концепція формування систем внутрішньоуправлінської інформації підприємств та їх об'єднань у ринкових умовах.....	62
2.1.1 Формування підсистеми обліку й обробки управлінської інформації.....	62
2.1.2 Розробка підсистеми управлінських звітів.....	71
2.1.3 Розробка підсистеми показників діяльності.....	73
2.1.4 Визначення взаємозв'язку системи бюджетування і системи внутрішньоуправлінської інформації.....	83
2.2 Дослідження співвідношення системи прийняття рішень і систем внутрішньоуправлінської інформації.....	86
2.3 Специфіка організації системи внутрішньоуправлінської інформації.....	93
Розділ 3. ТЕХНОЛОГІЯ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	107
3.1 Метод технології проектування та впровадження систем внутрішньоуправлінської інформації.....	107
3.2 Визначення ролі бізнес-моделювання у побудові систем внутрішньоуправлінської інформації.....	119
3.2.1 Методика побудови стратегічної моделі організації	121
3.2.2 Методика розробки організаційної та функціональної структури компанії.....	123
3.2.3 Принципи побудови фінансової моделі організації.	126
3.2.4 Методика побудови моделі бізнес-процесів компанії.....	129
3.2.5 Створення інформаційної моделі підприємства.....	131
3.3 Розробка комплексного критерію оцінки рівня якості програмних продуктів для автоматизації систем	

внутрішньоуправлінської інформації.....	132
3.4 Особливості досліджень об'єкту формування системи внутрішньоуправлінської інформації об'єднання підприємств.....	140
Розділ 4 МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМ ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	145
4.1 Моделювання систем внутрішньоуправлінської інформації корпорації харчової галузі.....	145
4.1.1 Організаційні заходи.....	145
4.1.2 Проведення бізнес-діагностики.....	147
4.1.3 Розробка стратегії компанії і системи збалансованих показників, інших ключових показників..	153
4.1.4 Опис бізнес-процесів.....	161
4.1.5 Удосконалення організаційної, функціональної структур компанії.....	167
4.1.6 Розробка фінансової структури.....	176
4.1.7 Створення інформаційної бази, моделі.....	180
4.1.8 Побудова системи управлінської звітності.....	183
4.1.9 Побудова системи управління витратами та калькулювання собівартості.....	188
4.1.10 Побудова системи бюджетування.....	189
4.1.11 Програмне забезпечення.....	197
4.1.12 Підготовка інформаційних систем на операційному рівні.....	198
4.1.13 Впровадження автоматизованої системи внутрішньоуправлінської інформації.....	198
ЗАКЛЮЧЕННЯ.....	208
ДОДАТКИ.....	216
А Документація щодо управлінської облікової інформації..	217
Б Табличні дані щодо основних характеристик та структурних елементів систем внутрішньоуправлінської інформації.....	239
В Впровадження систем бюджетування.....	257
Д Документація з бюджетування.....	261
Ж Допоміжні класифікатори бізнес-моделювання.....	280
З Положення про організаційну структуру.....	299
К Положення про фінансову структуру.....	306
Л Діагностика процесу підготовки управлінської інформації.....	312
М Положення з бюджетування.....	321
Н Інструкція з діловодства.....	328
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	331

ВСТУП

В процесі розвитку вітчизняних підприємств об'єктивно виникають проблеми адаптації ринкових нововведень до реалій економічного життя. Відстеженню проблем ринкових перетворень, розробці напрямів їх вирішення присвячено роботи провідних вітчизняних вчених: О. Амоші, В. Гесця, В. Мамутова, М. Долішнього, Ю. Пахомова, А. Чухна, І. Лукінова, М. Чумаченка. Одним із ринкових нововведень є впровадження новітніх технологій фінансово-економічного управління.

Процеси підвищення ефективності управління підприємствами набувають активного розвитку, проте не всі задачі вирішено. Це стосується деяких суттєвих питань інформаційного забезпечення управління діяльністю підприємства, розробки механізму систем внутрішньоуправлінської інформації (СВУІ) на підприємствах України. У ринкових умовах конкурентоспроможність підприємств все більш залежить від того, наскільки ефективно організовано формування управлінської інформації та її використання. Організації систем фінансово-економічного управління та їх інформаційного забезпечення на підприємствах присвячено роботи В. Амітана, Я. Берсуцького, С. Біра, І. Буєєва, В. Вишневського, В. Глушкова, М. Гузя, І. Журавльової, М. Лепи, Ю. Лисенка, О. Махмудова, К. Шеннона. СВУІ та їх окремі елементи використовуються часто в конкретних умовах, що формують їх як специфічні. Тому виникає необхідність і доцільність уніфікації (узагальнення) і конкретизації найбільш поширених понять, що й обумовило потребу у дослідженні сутності системи, її мети, завдань та структури. Побудова таких систем є актуальною в сучасних умовах, оскільки вони надають можливість управлінцям оперативно одержати необхідну достовірну інформацію, визначити ефективність діяльності компанії в цілому, кожного підрозділу чи співробітника окремо. Це забезпечує прийняття своєчасних обґрунтованих управлінських рішень, дозволяє підвищити ефективність управління підприємствами, їх конкурентоспроможність.

Діючі системи інформаційного забезпечення вітчизняних підприємств харчової промисловості мають певні недоліки: невпорядкованість звітів, неузагальненість та недостатня опрацьованість інформації структурних підрозділів (груп, окремих користувачів), що надходить керівництву. Має місце велика кількість звітів з некоректними даними, що призводить до необґрунтованості

рішень.

Розробка механізму формування СВУІ повинна проводитись з урахуванням конкретних умов його реалізації. Тому виникає потреба у аналізі особливостей механізмів обліку, звітності, узагальнення та аналітико-статистичної обробки даних, необхідних для прийняття управлінських рішень. Особливої уваги потребують питання обґрунтування структури СВУІ, її моделі. Подальше удосконалення СВУІ підприємств та їх об'єднань, встановлення ефективних інтеграційних зв'язків різних рівнів управління залишаються актуальними задачами економічної науки і практики.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ІНЖИНІРИНГУ СИСТЕМ ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ

1.1. Інжиніринг систем внутрішньоуправлінської інформації у ринкових умовах

На сьогодні для того, щоб побудувати і запустити в експлуатацію нове виробництво або переобладнати старе, окрім грамотної організації робочого процесу необхідно враховувати цілий ряд технічних відкриттів і наукових досягнень. Окрім того, плануючи діяльність майбутнього підприємства, треба спочатку представляти фінансові, управлінські, маркетингові, кадрові та інші принципи, на яких будуватиметься його функціонування. Саме потреба в комплексному підході послужила поштовхом до зародження нового напрямку у сфері консультаційних послуг – інжинірингу [1-17].

Хоча зарубіжний промисловий світ вже майже півстоліття оперує термінами і категоріями інжинірингу, в Україні цей напрям консультаційних послуг в його сучасному західному розумінні з'явився відносно нещодавно [2, 7, 9, 12, 14, 15]. Під інжиніринговою діяльністю мають на увазі надання комплексу послуг у виробничій, комерційній і науково-технічній областях. Дати точний перелік видів робіт, які повинні входити в «пакет інжинірингу» досить складно. Це залежить як від вибору замовника, так від нюансів тієї або іншої промислової сфери.

При цьому елементи інжинірингу дозволяють економити ресурси компанії [18], організувати, керувати та оптимізувати виробничу діяльність. Він орієнтований на належну практику організації виробництва [14, 15], вдосконалення технологічних процесів [19, 20], використання особливостей режимів при протіканні явищ з позицій підвищення якісних показників [21-30] при досягненні цільового технологічного ефекту [19], відтворюваності параметрів і результатів процесів, оптимального апаратурного оформлення, енерго- і ресурсозбереження [18].

Щоб підприємство було конкурентоздатне, воно повинне ефективно працювати, але для цього йому потрібні певні засоби. Якщо підприємство не має у розпорядженні таких коштів або вони є не в достатній кількості, то їх треба притягнути з боку, але це треба робити на взаємовигідних умовах для усіх учасників угоди. Ці схеми

фінансування дозволяють притягнути необхідні засоби на розвиток закладу, при цьому не ущемляючи права учасників цих операцій. Працюючи за цими схемами підприємство має в розпорядженні необхідний об'єм капіталовкладень і можливість отримувати надалі прибуток, який може піти на розвиток підприємства.

В сучасній практиці використовують наступні визначення поняття інжинірингу:

Інжиніринг (від англ. *Engineering*, лат. *Ingenium* – винахідливість, вигадка, знання) – одна з визнаних форм підвищення ефективності бізнесу, суть якої полягає у наданні послуг дослідницького, проектно-конструкторського, розрахунково-аналітичного, виробничого характеру, включаючи підготовку обґрунтувань інвестицій, вироблення рекомендацій в області організації виробництва і управління, а також реалізації продукції [8].

Інжиніринг – це роботи і послуги, що включають: складання технічних завдань; проведення НДР, складання проектних пропозицій і ТЕО будівництва промислових і інших об'єктів; проведення інженерно-дослідницьких робіт; розробку технічних проектів і робочих креслень будівництва нових і реконструкції діючих промислових та інших об'єктів; розробку пропозицій у внутрішньозаводському і внутрішньоцеховому плануванні, міжопераційним зв'язкам і переходам; проектування і конструкторську розробку машин, устаткування, установок, приладів, виробів: розробку складів матеріалів, сплавів, ін. речовин і проведення їх випробувань; розробку технологічних процесів, прийомів і способів; консультації і авторський нагляд при шеф-монтажу, пуско-налагоджувальних роботах і експлуатації устаткування і об'єктів в цілому; консультації економічного, фінансового або іншого порядку [16].

Інжиніринг – творче застосування наукових методів і принципів: до проектування і розробки будівель (споруд), машин, апаратів, виробничих процесів і методів їх використання окремо або в комбінації; до будівництва і експлуатації, прогнозам поведінки усього цього в специфічних умовах експлуатації – усе це при обліку функціонального призначення, економічності використання і безпеки для життя і майна [17].

Інжиніринг ставить метою вироблення не кращого, а оптимального рішення, яке, зважаючи на усі існуючі обмеження і вимоги, є найбільш бажаним. Це може бути найбільш надійне

рішення у рамках заданих обмежень, найбільш простим з точки зору безпеки або найбільш ефективним за економічними показниками.

Інжиніринг практично завжди є вирішенням конкретної проблеми або їх сукупності. Це можуть бути фізичні або економічні проблеми, вони можуть бути обумовлені, як кількісними так і якісними чинниками. Інжинірингом при вирішенні проблем є процес творчого аналізу, синтезу і моделювання, поєднання різних ідей і концепцій в цілях створення нового, оптимального рішення.

Тому, під **інжинірингом СВУІ** будемо розуміти сукупність інтелектуальних видів діяльності, що мають за кінцеву мету отримання найкращих результатів від капіталовкладень або інших видатків, що пов'язані з реалізацією проектів різноманітного призначення, за рахунок найбільш раціонального підбору та ефективного використання ресурсів, а також методів організації та управління, на базі сучасних науково-технічних досягнень та з урахуванням конкретних умов й факторів реалізації проектів.

СВУІ є важливим елементом у механізмі управління підприємством, що забезпечує своєчасне прийняття ефективних управлінських рішень. В сучасних умовах на підприємствах активно створюються та розповсюджуються автоматизовані системи фінансово-економічного управління, корпоративні управлінські інформаційні системи, системи управлінського обліку (УО) та системи бюджетування. Особливо актуальне це питання для середніх та великих підприємств. Але такі системи більшою частиною впроваджуються фрагментарно, відсутня також загальновизнана стандартизована структура СВУІ. Серед спеціалістів не склалося одної думки щодо того, як саме будувати таку систему, і це пояснюється у першу чергу тим, що й до цього часу серед науковців не має одностайної думки щодо визначення принципів ведення обліку управлінської інформації. Тому зараз необхідно уточнити поняття СВУІ (на основі сучасних підходів) та описати (визначити й конкретизувати) складові частини і структурні елементи системи.

Проблемами управління діяльності корпоративних об'єднань підприємств присвячено роботи українських вчених І.О. Золотарьової, Ю.М. Кривошапки, Н.Ю. Горлач. За кордоном розробкою концептуальних основ, принципів та методології формування системи управління діяльністю корпоративних об'єднань різних типів присвячено роботи А.В. Бандуріна, де досліджено схеми діяльності корпорацій та розроблена організаційна концепція системи

управління діяльністю корпоративного об'єднання, що включає в себе потоковий підхід (фінансовий та виробничий потоки) до його діяльності. При дослідженні сучасних умов розвитку корпорацій вчені вказували на важливість та необхідність формування систем інформаційного забезпечення управлінської діяльності керівної ланки підприємств.

Необхідно зауважити, що СВУІ пов'язана з терміном УО, оскільки включає його елементи, але виходить за його рамки.

Таким чином, необхідно також дослідити УО як особливу форму обліку, організаційно-правове поле дії УО, його мету та завдання. Незважаючи на те, що УО як особлива форма обліку, що у межах однієї організації забезпечує її управлінський апарат інформацією, використовується для планування, безпосереднє управління та контролю за діяльністю організації, - серед експертів, науковців, бухгалтерів, фінансових спеціалістів та керівників існують різні точки зору щодо розуміння термінології та кола завдань УО. Іноземні науковці визначають УО як підсистему бухгалтерського обліку [31]. Частина директорів та керівників фінансових служб вітчизняних компаній найчастіше ототожнюють його з фінансовим обліком, що призначений для задоволення інформаційних потреб податкової інспекції, інвесторів або акціонерів [32].

У світовій практиці існують різні підходи щодо визначення терміну «УО» [33, 34]. Англійською «УО» – management accounting. Але він також відображає європейський аналог – «контролінг». Таким чином, ці два поняття ототожнюють два підходи щодо розуміння терміну «УО». Європейський контролінг розглядається як інтегрований процес збору та інтерпретації інформації про діяльність компанії, у тому числі про витрати, результати діяльності підрозділів та собівартість продукції; при цьому велика увага приділяється нормативно-плановому характеру економічного управління [33]. Термін «контролінг» підкреслює зв'язок обліку з функцією контролю; облік організується для мети внутрішнього контролю та управління діяльністю підприємством.

В англійському «management accounting» основною задачею облікової діяльності є забезпечення управлінського персоналу підприємства своєчасною і повною інформацією для прийняття рішення; при цьому мається на увазі, що більшість рішень спрямовано на задоволення потреб зовнішнього учасника процесу управління, особливо акціонерів та власників [33]. У цьому підході

найбільша увага приділяється таким завданням, як оцінка та підвищення «вартості компанії», управління собівартістю та грошовими потоками; при цьому УО звичайно функціонує як самостійна облікова система [33]. Цей підхід близький до практики багатьох комерційних фірм, але в умовах сучасного стану економічних процесів на вітчизняних підприємствах цього недостатньо, бо необхідні ще елементи контролінгу.

У вітчизняній практиці часто під терміном «УО» розуміється облік і контроль втрат і прибутків, що пов'язані із (основною) діяльністю, включаючи аспекти бюджетування витрат [33]. Але в сучасних концепціях УО велике значення приділяється підвищенню ролі стратегічних задач в управлінні компанією, а отже, підвищенню значущості нефінансових факторів в управлінні діяльністю [33].

Згідно терміну «УО», що є в ухваленому у 1999 р. Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [35]: «Внутрішньогосподарський облік (УО) – система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством». Але якщо виходити із аналогічного терміну цього ж Закону – бухгалтерського обліку, облік є процесом, а не системою.

Навколо поділу обліку на фінансовий, управлінський, бухгалтерський точиться багато дискусій. М. Чумаченко [36], В. Палій [37], В. Івашкевич [38] вважають, що розподіл обліку на фінансовий та управлінський не порушує єдності системи бухгалтерського обліку, оскільки йдеться не про методологічний поділ обліку, а про організаційні зміни [39].

Я. Соколов [40], Б. Валуєв [41], О. Бородкін [42] вважають, що бухгалтерський облік є єдиним і неподільним, а УО – це облік витрат і калькуляція собівартості, які штучно намагаються відірвати від бухгалтерського обліку окремі фахівці [39].

М. Пушкарь вважає УО складовою бухгалтерського разом із іншими його складовими – фінансовим обліком та контролінгом [43]. На думку С. Петренко та Л. Сухарева [44] УО є складовою контролінгу.

Фахівці експертно-консультаційної Ради з питань УО (ЕКРУО) розширюють традиційне визначення УО, пропонуючи таке: «УО – процес визначення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та надання інформації, необхідної управлінцям підприємства для здійснення планування, оцінки, контролю

господарської діяльності та прийняття обґрунтованих управлінських рішень, забезпечення оптимального використання ресурсів підприємства та контролю за повнотою їх обліку. Окрім цього, УО включає до себе підготовку фінансової звітності для зовнішніх користувачів інформації, таких як акціонери, кредитори, органи державного і податкового врегулювання» [33].

С. Голов визначає, що основними причинами дискусій з приводу змісту УО є [39]: необґрунтоване «розширення» функцій УО внаслідок ототожнення функцій бухгалтера та функцій обліку; необґрунтоване «звуження» функцій УО внаслідок традиційного підходу до поняття «облік»; плутанина німецької та англосаксонської концепції УО. С. Голов вважає, що включення до визначення УО термінів планування, прогнозування, аналізу та ін. не є виправданим, оскільки участь бухгалтера-аналітика у цих процесах означає не розширення функцій обліку, а залучення бухгалтера до команди, що здійснює управління [39]. С. Голов не погоджується з точкою зору В. Мосаковського [45], Л. Нападовської [46] та інших авторів, які вважають, що до функцій УО входять безпосередньо розробка планів (кошторисів), виконання аналітичних розрахунків, підготовка відповідних проектів рішень тощо [39]. З іншого боку, недоцільно розглядати УО лише як облік витрат і калькулювання собівартості, до того ж, не слід вважати УО складовою контролінгу або розглядати контролінг як складову бухгалтерського обліку [39].

Але все ж таки С. Голов дає визначення УО як підсистеми бухгалтерського обліку, та й, оскільки УО оперує не тільки грошовими вимірниками, надає бухгалтерському обліку нової якості. С. Голов вважає, що ядром інформаційного забезпечення управління є бухгалтерський облік. Разом із тим він впроваджує термін глобальної системи обліку, спираючись на три типи облікової інформації згідно з Ч. Хорнгрені [39; 47], зокрема для: рахівництва (безперервне накопичення і класифікація даних для оцінки діяльності підприємства); привернення уваги (регулярна звітність, яка містить інформацію про відхилення та їх інтерпретацію за окремими сегментами); вирішення проблеми (інформація щодо можливих результатів майбутніх дій при виборі оптимального варіанту). Необхідність створення глобальної системи обліку пояснюється необхідністю забезпечення інформаційної потреби як зовнішніх, так і внутрішніх користувачів. Тому УО розглядає як підсистему обліку, яка забезпечує фінансову та нефінансову інформацію, необхідну для

прийняття рішень, спрямованих на досягнення стратегічної мети підприємства [39]. Таким чином, є два визначення терміну системи УО у одного автора: з одного боку йдеться мова про УО як підсистему бухгалтерського, а з другого – як підсистему глобального обліку.

Необхідно зазначити, що у багатьох фахівців та науковців поняття УО ототожнюється із поняттям системи УО, це не є коректним, оскільки облік – це процес, а не система.

Р.В. Романів [48], виходячи з визначення терміну УО як підсистеми бухгалтерського обліку, все ж визначає, що оскільки УО є підсистемою загальної інформаційної системи управління, для визначення його місця, ролі і функцій у процесі прийняття управлінських рішень необхідно застосовувати методику системного підходу; системний підхід дозволяє ідентифікувати УО як підсистему бухгалтерського обліку; використання системного принципу ієрархічності, в свою чергу, дає змогу розглядати даний вид як самостійну систему із вхідними та вихідними параметрами.

Принципам формування та функціонування системи УО на промислових підприємствах було присвячено багато наукових робіт – дисертаційні дослідження Р.В. Романова, І.А. Герасимович, Л.В. Нападовської, А.В. Озеран, Н.І. Попової, Н.М. Погребняк, З.Ф. Канурни [48-54].

Розглядаючи теоретичні, методологічні та практичні питання організації системи УО, Р.В. Романів [48] на прикладі підприємств лакофарбової промисловості приділяє увагу вдосконаленню групування витрат, рекомендує перелік прогресивних методів калькулювання собівартості продукції, обґрунтовує перелік вимог щодо організації системи внутрішньогосподарської звітності, визначає підходи щодо формування інтегрованої автоматизованої інформаційної системи підприємства та принципи функціонування в її складі облікової підсистеми з використанням моделі повного документообігу.

З.Ф. Канурна [54], вивчаючи стратегічні аспекти обліку в системі управління великого машинобудівного підприємства, розробляє методологію організації УО витрат, доходів і фінансових результатів з розмежуванням за центрами прибутку та відповідальності, пропонує комплекти внутрішньої звітності, подає послідовність здійснення стратегічного аналізу витрат та відхилення даних фактичного прибутку від показників бізнес-плану.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Хаммер М. Реинжиниринг корпорации : Манифест революции в бизнесе / М. Хаммер, Дж. Чамли; пер. с англ. Ю.Е. Корнилович. – М.: Манн, Иванов и Фарбер, 2006. – 287 с.
2. Верхівкер Я.Г. Технологічний інжиніринг підприємств харчової галузі : навч. посіб. / Я.Г. Верхівкер, О.С. Бессараб, Т.І. Нікітчина ; за ред. Я.Г. Верхівкера; Одес. нац. акад. харч. технологій, Нац. ун-т харч. технологій. – Одеса : Освіта України, 2017. - 144 с.
3. Кондратьев В.В. Даешь инжиниринг! / Кондратьев В.В. – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 174 с.
4. Кудрявцев Д.В. Технологии бизнес-инжиниринга : учеб. пособие / Д.В. Кудрявцев, М.Ю. Арзуманян, Л.Ю. Григорьев. – СПб. : Изд-во Политехн. ун-та, 2014. – 427 с.
5. Проектирование систем как единого целого. Интегральный подход к инжинирингу для устойчивого развития / [П. Стасинопулос, М.Х. Смит, К.Ч. Харгроувс, Ч. Деша]. – М. : Эксмо, 2012. – 288 с.
6. Бочаров В.В. Финансовый инжиниринг / В.В. Бочаров. – СПб.: Питер, 2009. – 416 с.
7. Апопій В.В. Організація і технологія надання послуг: навч. посіб. / В.В. Апопій, І.І. Олексин, Н.О. Шутовська, Т.В. Футало // За ред. В.В. Апопія. - К.: ВЦ «Академія», 2006. -312 с.
8. Инвестиционно-строительный инжиниринг: справочник для профессионалов / Под ред. И.И. Мазура, В.Д. Шапиро. – М.: ЕЛИМА, 2007. – 960 с.
9. Сохацька О.М. Фінансовий інжиніринг : навч. посіб. / Сохацька О.М. - К.: Кондор, 2011. – 660 с.
10. Таранов А.С. Организационно-экономические и технологические основы инжиниринга : учеб. пособие / Таранов А.С., Политикова Н.А. – Курган : Изд-во Курганского гос. ун-та, 2014. – 156 с.
11. Рапопорт Б.М. Инжиниринг и моделирование бизнеса / Б.М. Рапопорт. - М.: ТАНДЕМ: ЭКМОС, 2008. – 228 с.
12. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: навч. посібник для студ. вузів / Г.М. Дроздова. – К., Центр навч. літ., 2004. – 247 с.
13. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: учебник / Под ред. Л.Е. Стровского. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 823 с.
14. Кузьмін О.В. Інжиніринг у готельному та ресторанному

господарстві [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», спеціалізацій «Готельна і ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / О.В. Кузьмін. – К: НУХТ, 2017. – 148 с.

15. Кузьмін О.В. Інжиніринг у ресторанному бізнесі [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 181 «Харчові технології», спеціалізацій «Технології харчування», «Технології в ресторанному господарстві» денної та заочної форм навчання / О.В. Кузьмін. – К: НУХТ, 2017. – 166 с.

16. Прахов Б.Г. Изобретательство и патентование / Прахов Б.Г., Зенкин Н.М. – К.: Техника, 1988. – 256 с.

17. Абрамов А.Е. Основы анализа финансовой, хозяйственной и инвестиционной деятельности предприятия / Абрамов А.Е. – М.: Экономика и финансы АКДИ, 2012. – 234 с.

18. Кузьмін О.В. Інженерне обладнання будівель : навч. посіб. з грифом МОНУ / О.В. Кузьмін. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2014. - 248 с.

19. Кузьмин О.В. Водка: технология, качество, инновации : [монография] / О.В. Кузьмин, В.Г. Топольник, А.Н. Ловягин, В.В. Кузьмин. – Донецк: ДонНУЭТ, 2011. – 307 с.

20. Кузьмин О.В. Усовершенствование процессов производства алкогольной продукции : монография / О.В. Кузьмин. – Донецк : ДонНУЭТ, 2014. – 488 с.

21. Development of elements of the quality management system of the reception and accommodation service in the hotel / [Kuzmin O., Chernenko D., Symonova O., Velychko V.] // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2018. – Т. 1, № 3 (43). – С. 20-24.

22. Розробка елементів системи управління якістю служби Housekeeping у готельному господарстві / [Кузьмін О.В., Попович К.В., Вознюк О.В., Лінчевська А.А.] // Наукові праці Національного університету харчових технологій. – К.: НУХТ, 2017. – т. 23, №4. – С. 61-67.

23. Попович К. Розробка системи управління якістю служби Housekeeping / Попович К., Кузьмін О. // Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у ХХІ столітті : матеріали 83 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів (5-6 квітня 2017 р.). – К.: НУХТ, 2017. – Ч.3. – С. 268.

24. Кількісна оцінка якості готельного продукту : монографія /

В.Г. Топольник, А.П. Бутова, І.В. Кощавка, А.В. Полякова, О.В. Кузьмін, О.В. Куценко; ред.: В.Г. Топольник; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. – 207 с.

25. Кузьмін О.В. Впровадження системи менеджменту якості у закладах готельно-ресторанного господарства / О.В. Кузьмін, Д.Ю. Білоусов, А.Р. Башняк // Проблеми управління і економіки підприємств в сучасних умовах : матеріали XII Міжнарод. наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю від дня народження д.е.н., проф. Чепурнова І.А., Київ, 26-27 травня 2016 р. : тези доп. – К.: НУХТ, 2016. – С. 105-107.

26. Макалендра Д.А. Тенденції розвитку готелів ділового призначення в Україні / Д.А. Макалендра, Б.В. Мамон, О.В. Кузьмін // Проблеми управління і економіки підприємств в сучасних умовах : матеріали XII Міжнарод. наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю від дня народження д.е.н., проф. Чепурнова І.А., Київ, 26-27 травня 2016 р. : тези доп. – К.: НУХТ, 2016. – С. 27-29.

27. Єфімова Є.О. Розробка та впровадження елементів системи управління якості послуг в службі прийому і розміщення / Є.О. Єфімова, К.В. Попович, О.В. Кузьмін // Проблеми управління і економіки підприємств в сучасних умовах : матеріали XII Міжнарод. наук.-практ. конф., присвяченої 85-річчю від дня народження д.е.н., проф. Чепурнова І.А., Київ, 26-27 травня 2016 р. : тези доп. – К.: НУХТ, 2016. – С. 100-102.

28. Кузьмін О.В. Елементи системи управління якістю в готельно-ресторанних закладах на стадії виробництва продукції / Кузьмін О.В., Зваричук З.В., Єфімова Є.О. // Якість і безпека харчових продуктів : II Міжнародна науково-практична конференція (12-13 листопада 2015 р.). – К.: НУХТ, 2015. – С. 67-69.

29. Кузьмін О.В. Розробка системи управління якістю у готельних комплексах / Кузьмін О.В., Черниш М.С. // Практика і перспективи розвитку еногастрономічного туризму: світовий досвід для України : Міжнародна науково-практична конференція (24 вересня 2015 р.). – К.: НУХТ, 2015. – С. 158-159.

30. Кузьмін О.В. Розробка елементів системи управління якістю у технологічному відділі готельно-ресторанного закладу / Кузьмін О.В., Постоянкін І.С. // Практика і перспективи розвитку еногастрономічного туризму: світовий досвід для України : Міжнародна науково-практична конференція (24 вересня 2015 р.). –

К.: НУХТ, 2015. – С. 157-158.

31. Управленческий учет: Учебное пособие / Под редакцией А.Д. Шеремета.–М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2000. – 512 с.

32. Николаев В. Что такое управленческий учет? // БОСС. – 2001. – №1. – С.21 – 25.

33. Цели и задачи управленческого учета: Методическая рекомендация: Утв. пр. Минэкономразвития РФ 05.04.02: Оpubл. 05.04.02. – М., 2002. – 19 с.

34. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Пер. с нем. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 800 с.

35. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”: № 966-XIV: Затв. Верховною Радою 16.07.1999. – К., 1999.

36. Чумаченко Н.Г. Бухгалтерский учет: прошлое, настоящее...будущее?! // Світ бухгалтерського обліку. – 1997. – №1 (липень '97). – С. 2 – 6.

37. Палий В.Ф., Палий В.В. Управленческий учет – новое прочтение внутрихозяйственного расчета // Бухгалтерский учет. – 2000. – № 17. – С.58 – 62.

38. Ивашкевич В.Б. Управленческий учет в информационной системе предприятия // Бухгалтерский учет. – 1999. – № 4. – С. 99 – 102.

39. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Лібра, 2003. – 703 с.

40. Соколов Я.В. Управленческий учет: миф или реальность? // Бухгалтерский учет. – 2000. – № 18. – С. 50 – 52.

41. Валуев Б. Проблемы управленческой ориентации бухгалтерского учета // Світ бухгалтерського обліку. – 1998. – № 1. – С. 2 – 10.

42. Бородкин О. Внутрішньогосподарський (управлінський) облік: концепція і організація // Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. – № 2. – С. 45 – 53.

43. Пушкарь М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні. – Тернопіль: Економічна думка, 1999. – 422 с.

44. Сухарева Л.А., Петренко С.Н. Контролинг – основа управления бизнесом. – Донецк: Норд-компьютер, 2001. – 210 с.

45. Моссаковский В. Види обліку в сучасних умовах та їх

обґрунтування // Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. – № 6. – С. 22 – 29.

46. Нападовська Л. Управлінський облік: Монографія. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 356 с.

47. Horngren C.T., Foster G., Datar S.M. Cost Accounting: A Managerial Emphasis. – Tenth Edition, Prentice Hall, 2000.

48. Романів Р.В. Формування та функціонування системи управлінського обліку на промислових підприємствах (на прикладі підприємств лакофарбової промисловості України): Дис...канд. екон. наук: 08.06.04 / Тернопільська академія народного господарства. – Т., 2000. – 228 арк. – арк. 178–195.

49. Герасимович І.А. Управлінський облік і функціонально-вартісний аналіз технологічних затрат (на прикладі плодоовочепереробних підприємств України): Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Київський національний економічний ун-т. – К., 2000. – 17с.

50. Нападовська Л.В. Управлінський облік в системі гірничорудних підприємств: Автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.06.04 / Київський національний економічний ун-т. – К., 2002. – 30 с.

51. Озеран А.В. Управлінський облік витрат на підприємствах кондитерської галузі України: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Київський національний економічний ун-т. – К., 2001. – 20 с.

52. Попова Н.І. Управлінський облік і аналіз у флюсо-доломітному виробництві: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Київський національний економічний ун-т. — К., 2003. — 18 с.

53. Погребняк Н.М. Організація і методи управлінського обліку в рослинництві: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Національний аграрний ун-т. — К., 2003. — 19 с.

54. Канурна З.Ф. Стратегічні аспекти обліку в системі управління великого машинобудівного підприємства: Автореф. дис...канд. екон. наук: 08.06.04 / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2002. – 19 с.

55. Головова Л.С. Організаційно-економічний механізм планування діяльності підприємства на основі контролінгу: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 / Дніпропетр. ун-т економіки та права. – Д., 2002. – 16 с.

56. Кірданов М.Г. Облік та аналіз витрат на виробництво (на прикладі підприємств взуттєвої промисловості України): Автореф.

дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2002. – 17 с.

57. Гнатишин Л.Б. Організація системи обліку виробничо-фінансової діяльності фермерських господарств: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Терноп. акад. нар. госп-ва. – Т., 2001. – 20 с.

58. Михайлицька Н.В. Облік витрат та формування собівартості в цукровому виробництві: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Ін-т аграр. економіки УААН. – К., 2002. – 19 с.

59. Почапська Л.В. Облік і аналіз витрат виробництва та калькулювання собівартості друкованих видань: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2003. – 20 с.

60. Сопко В.В. Фінансовий та внутрішньогосподарський облік затрат виробничої діяльності підприємств (на матеріалах підприємств переробної промисловості АПК України): Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2001. – 21 с.

61. Корнієнко Ю.Ю. Удосконалення обліку витрат та калькулювання собівартості продукції у комплексних виробництвах: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2002. – 20 с.

62. Коваленко О. В. Удосконалення організації обліку на промислових підприємствах: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.04 / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2003. – 20 с.

63. Григорьев Л.Ю. Современные технологии организации системы управленческого учета. – СПб.: БИГ-СПб, 2001. – 32 с.

64. Мурынов А.А., Романенко А.В., Барина И.Л. Постановка и реструктуризация управленческого учета в организации. – М.: ЗАО «ПАКК», 2002. – 5 с.

65. Методические рекомендации по организации и ведению управленческого учета: Проект первого блока методических рекомендаций: Утв. пр. Минэкономразвития РФ 22.05.02: Опубл. 22.05.02. – М., 2002. – 119 с.

66. Ключевые индикаторы. Методология разработки управленческой информационной системы / Проект Tasis тренінга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple Consulting, 2002. – 11 с.

67. Одескабель: Учебный пример / Проект Tasis тренінга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple

Consulting, 2002. – 14 с.

68. Запорожтрансформатор: Учебный пример / Проект Tacis тренинга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple Consulting, 2002. – 9 с.

69. Гершун А. Развитие управленческого учета в России и роль Экспертно-консультативного совета по управленческому учету при Минэкономразвития РФ // Роль аналитика в управлении компанией: Материалы 3-ей ежегодной конф. исследовательско-консультационной фирмы «Альт» (28 июня 2002г., г. Москва). – М.: ИКФ «Альт», 2002.

70. Амоша О.І. Стратегія вдосконалення господарського механізму // Вісник НАН України. – 2002. – № 1. – С. 11-15.

71. Мамутов В.К. Економіко-правові аспекти розвитку господарського комплексу // Вісник НАН України. – 2001. – № 3. – С. 14 – 18.

72. Черненко М. Проблемы управления украинскими предприятиями // Корпоративные системы. – 2002. – №4.

73. Колесников С. Эффективное внедрение корпоративных технологий финансово-экономического управления. – М.: TRAINING LINE, 1999. – 10 с.

74. Николаев В. Что такое управленческий учет // БОСС. – 2001. – № 1.

75. Федосеев А., Рочкус Я. Автоматизация управленческого учета и бюджетирования. – СПб.: КВФ «Инталев», 2002.

76. Федосеев А., Рочкус Я. Даешь автоматизацию управленческого учета! – СПб.: КВФ «Инталев», 2002.

77. Эффективная методология внедрения УИС для украинских предприятий / проект Tacis тренинга по управленческим информационным системам. – Киев: “Apple Consulting”, 2002.

78. Управленческий учет на российских предприятиях: практика ведения и перспективы развития. Реформа бухгалтерского учета в России AP98 (FINRUS 9802) // Отчет об исследовании. – М.: Tacis, 2002. – 21 с.

79. Проект реформи бухгалтерського обліку в Україні // Звіт про практичні результати впровадження управлінського обліку – К.: ФПБАУ, 2003.–8 с.

80. Приказ о создании экспертно-консультативного совета по вопросам управленческого учета при Минэкономразвития России: Утв. Минэкономразвития РФ 11.03.02: Оpubл. 03.04.02. – М., 2002.

81. Положение об экспертно-консультативном совете по вопросам управленческого учета при Минэкономразвития России: Утв. пр. Минэкономразвития РФ 11.03.02: Оpubл. 03.04.02. – М., 2002. – 4 с.

82. Поздняков С.В. Проблемы внедрения систем управленческого учета // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління: Матеріали II Міжнар. конф. студ., асп. і молод. вчених (9–12 квітня 2003р., м. Київ) / Уклад. А.П. Білошапко, Р.В. Корпан, О.П. Корнута. – К.: Пошуково-видавниче агенство «Книга Пам'яті України», 2003. – С. 141–143.

83. Поздняков С. Проблеми процесу автоматизації систем управлінського обліку // Контроль і управління в складних системах. (КУСС – 2003). Тези доповідей сьомої міжнародної науково-технічної конференції. м. Вінниця, 8 – 11 жовтня 2003 року. – Вінниця: «УНІВЕРСУМ – Вінниця», 2003. – С. 188.

84. Поздняков С.В., Махмудов О.Г. Задачі управління промислових підприємств в умовах їх трансформації // Матеріали 4 міжнар. конф. студентів і молодих вчених “Економіка і маркетинг в ХХІ сторіччі”. Донецьк: РВА ДонНТУ, 2003. – С. 182 – 184.

85. Поздняков С. Проблеми створення систем управлінського обліку на промислових підприємствах України // Матеріали сьомої наукової конференції Тернопільського державного технічного університету імені Івана Пулюя (м. Тернопіль, 22-24 квітня 2003 р.), Тернопіль: ТДТУ, 2003. – С. 238.

86. Черненко М. По стандарту и управление // Office. 2002. – № 1–2. – С. 62 – 65.

87. Пуцко В.В. Информационная система управления предприятием. Особенности жизненного цикла // Корпоративные системы. 2003. – №1.

88. Черненко М. Реализация управленческих концепций в средних интегрированных системах // Корпоративные системы. 2003. – № 3.

89. Глинских А. Мировой рынок КИС // Компьютер-Информ. 2000. – № 10.

90. Турчин С. Автоматизация в крупных и особо крупных размерах // Компьютерное обозрение. 2001. – № 47. – С. 38 – 43, 49.

91. Турчин С. Автоматизация управлением предприятием... из «коробки» // Компьютерное обозрение. 2001. – № 7. – С. 16 – 23.

92. Федосеев А., Рочкус Я. Внедрение IT-систем. – М.: БКГ менеджмент& консалтинг, 2003. – 15 с.
93. Управление предприятием 2003: методы, технологии, решения // Информация об участниках шестой специализированной международной выставки и конференции (г. Киев, 11-15 ноября 2003г.). – Киев: Business Line, 2003. – 125 с.
94. Поздняков С.В. Теоретичні підходи до визначення системи управлінського обліку // Вісник Донецького університету. Серія В Економіка і право. – 2004. – №1. – С. 206 – 215.
95. Керимов В.Э. Организация управленческого учета на производственных предприятиях // Аудит и финансовый анализ. – 2000. – № 3. – С. 42 – 64.
96. МоЛГВнский А. Как разработать и внедрить систему управленческого учета на предприятии // Финансовый директор. – 2003. – №6.
97. Аверчев И. Управленческий учет. Статья 5 // Московский бухгалтер. – 2004. – № 3.
98. 5 шагов к бюджетному управлению. Версия 2.0 / Методическое руководство. – М.: Инталев, 2003. – 389 с.
99. Божко П. Особенности управленческого учета на российских предприятиях // Финансовый директор. – 2003. – № 2.
100. МоЛГВнский А. Как разработать и внедрить систему управленческого учета на предприятии // Финансовый директор. – 2003. – № 5.
101. Система управленческой отчетности // Материалы тренинга КВФ „БИГ-Петербург”. – СПб: Биг-СПб, 2003.
102. Постановка системы бюджетування / Описание проекта. – М.: Группа компаний Тектон, 2004. – 17 с.
103. Положение о бюджетировании / Пример. – М.: Группа компаний Тектон, 2004. – 24 с.
104. Радовенюк Е. Информационная система управления. Панель ключевых индикаторов / Внедрение технологий управления. – К: Branap Ukraine, 2002. – 17 с.
105. Савчук В. Стратегии и технологии управления финансами предприятия // Менеджмент і менеджер. – 2003. – № 10. – С. 37 – 44.
106. Васина А. Не изменяйте финансовому анализу со статистическим // The CHIEF. – 2002. – №4.
107. Васина А. Принципиальный подход к определению причин

ухудшения финансового состояния предприятия (организации). – СПб: ИКФ «Альт», 2002. – 3 с.

108. Климов Д. Ликвидность – как ее анализировать, и о чем говорят результаты. – Киев: Strategic Consulting Group, 2002. – 10 с.

109. Самойлов Л.Л. Практические выводы по результатам анализа финансовых показателей. – М.: ИНЭК, 2002.

110. Структуры бюджетов по балансовому листу и система финансовых индикаторов // Материалы КВФ «БИГ-Петербург». – СПб.: БИГ-СПб, 2003.

111. Черников А. Balanced Scorecard без секретов // Компьютерное обозрение. – 2002. – №47.

112. Кащеев Р. Balanced Scorecard: новое заклинание или стратегия управления? – М.: IBS, 2003.

113. Казак Н. Сбалансированная система оценочных индикаторов как инструмент управления бизнесом. – Киев: Стандарт, 2002. – 6 с.

114. Махмудов А.Г., Тыщук Т. А. Моделирование бизнес-структур на основе древнекитайского системного подхода / Прометей: региональный сборник научных трудов по экономике / Донецкий экономико-гуманитарный институт; Институт экономико-правовых исследований НАНУ. – Донецк: ООО „Юго-Восток, Лтд”, 2003. – Вып. 10. – С. 51 – 64.

115. Возко: Учебный пример / Проект Tasis тренинга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple Consulting, 2002. – 7 с.

116. Интеграция ООО: Учебный пример / Проект Tasis тренинга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple Consulting, 2002. – 7 с.

117. Колесников С. Как организовать проект внедрения. – Киев: Менеджмент, 2003. – 21 с.

118. Козак Н. Новое назначение сертификации // Рынок капитала. – 2001. – № 3. – С. 27 – 31.

119. Фатхутдинов Р. А. Управленческие решения: Учебник. 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Инфра-М. – 2001. – 283 с.

120. Тищук Т.А., Поздняков С.В. Місце збалансованої системи індикаторів у системі управлінського обліку підприємства в сучасних умовах // Збірник наукових праць ДонДУУ: „Стратегії і напрями сталого розвитку економіки України”: Серія „Економіка”. – Т. V, вип. 40 – Донецьк: ДонДУУ, 2005. – С. 206 – 214.

121. Абрамова И. Правильное решение! Как строить систему управленческого учета // Бухгалтер и компьютер. – 2003. – № 10.
122. Необходимые аспекты эффективного внедрения систем управления на предприятии / Проект Tacis тренинга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple Consulting, 2002. – 4 с.
123. Действия, которые должна предпринять компания на нижнем уровне для внедрения УИС / Проект Tacis тренинга по управленческим информационным системам. – Киев: Apple Consulting, 2002. – 4 с.
124. Чеботарев В. Моделирование бизнеса: средства и методы. - М.: ITEAM, 2003. – 7 с.
125. Ковалев С. Применение технологий бизнес-моделирования повышает эффективность совершенствования деятельности организации. – М.: B-Seminar.RU, 2003.
126. Фролов С.С. Цели организации. – М.: ITeam. – 2003.
127. Стратегия // Консалтинговый проект КВФ «БИГ-Петербург». – СПб.: Биг-СПб, 2001.
128. Строев А. Стратегическое управление компанией // Корпоративные системы. – 2002. – № 1. – С. 5 – 11.
129. Построение организационно-функциональной структуры компании // Консалтинговые проекты. Структуры. – СПб.: Биг-СПб, 2001.
130. Техники организационного проектирования и реструктуризация. – СПб.: БИГ-СПб, 2001.
131. Организационный анализ «функционала» при создании бизнес-модели предприятия / Методология бизнес-инжиниринга. – СПб.: БИГ-СПб, 2001. – 6 с.
132. Рекомендации по использованию организационно-функциональной модели в управлении предприятием / Консалтинговые проекты. Структуры. – СПб.: БИГ-СПб, 2001.
133. Дронченко О. Финансовая структура: первый шаг к бюджетуванню // Финансовый директор. – 2002. – №6.
134. Пример построения системы управления финансами // Консалтинговые проекты. Финансы. – СПб.: Биг-СПб, 2001.
135. Описание системы и спецификаций процессов / Бизнес-процессы. – СПб.: БИГ-СПб, 2001. – 8 с.
136. Кузнецов А. Методика проведения обследования бизнес-процессов компании. – М.: ITeam, 2003. – 15 с.

137. Солод Г.И. и др. Автоматизированная система управления РГО. – М.: Недра, 1979. – С.73–87.
138. Солод Г.И. и др. Технология машиностроения и ремонт горных машин. – М.: Недра, 1988. – С.31–51.
139. Регламент процесса бюджетування. Пример. – М.: Группа компаний „Тектон”, 2004. – 12 с.
140. Махмудов О.Г., Поздняков С.В. Комплексний критерій оцінки рівня якості програмних продуктів для автоматизації систем управлінського обліку // Менеджер: Вісник Донецького державного університету управління. – 2005. – №. 1 (31). – С. 147 – 155.
141. Поздняков С.В. Загальна методика постановки систем управлінського обліку // Економіка промисловості.– 2005.– №2.–С.39–48.
142. Махмудов О.Г., Поздняков С.В. Методичні засади організації системи управлінського обліку // Вісник ДонДУЕТ. Серія Економічні науки. – 2005. – № 3 (27). – С. 151 – 163.
143. Поздняков С.В. Специфіка організації системи внутрішньої управлінської інформації (на прикладі корпорації лікero-горілкової галузі) // Економіка та право. – 2005. – № 3 (13).
144. Поздняков С.В. Роль бізнес-моделювання у побудові систем управлінського обліку. // Економіка промисловості. – 2005.– №3.

Наукове видання

Поздняков Сергій Вікторович
Кузьмін Олег Володимирович
Кійко Вікторія Вікторівна
Акімова Людмила Миколаївна

**ІНЖИНІРИНГ СИСТЕМ ВНУТРІШНЬОУПРАВЛІНСЬКОЇ
ІНФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОБ'ЄДНАНЬ**

Монографія

Українською мовою

Верстка – О.С. Данильченко

Підписано до друку 04.05.2018 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк.
Гарнітура Cambria. Умовн. друк. арк. 20.22.
Наклад 300. Замовлення № 2105м-32

Видавництво та друк: «ОЛДІ-ПЛЮС»
73033, м. Херсон, а/с 15
E-mail: oldi-ks@i.ua
Свід. ХС № 2 від 16.08.2000 р.